

Naturoplevelser giver elever mod på sund mad

Når børn dyrker grøntsager i deres egen skolehave, sætter de mere pris på de sunde råvarer. Det viser en ny forskningsrapport fra Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet. Rapporten afdækker, hvordan børn skærper deres viden om økologi og bæredygtighed, når de selv tager ejerskab og ansvar, og hvordan det samtidig øger deres interesse for sunde og velsmagende retter.

Haver til Maver er et undervisningstilbud til skoler, der ønsker at arbejde med nye læringsformer i autentiske naturlige omgivelser. En gruppe forskere fra Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet, har fulgt børnene, når de slippes fri i køkkenhaverne, og dokumenteret, hvordan det hermed øger deres viden om sunde råvarer, økologi og bæredygtighed. Frem for alt har forskerne påvist, at den aktive deltagelse giver børnene mod på at spise mere af den sunde mad.

"Den grundlæggende pædagogiske idé bag Haver til Maver er, at støtte børnenes læring i frie, autentiske og bæredygtige rammer, så deres håndtering af og bevidsthed om gode, økologiske råvarer, natur og madlavning skærpes," forklarer Karen Wistoft, der er projektleder på forskningsprojektet og lektor ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.

Frie og autentiske læringsrammer

Børnene tilbringer 8-10 skoledage på et økologisk landbrug, hvor de med gårdens gartner dyrker økologiske grøntsager. De laver mad med en kok og går på opdagelse i naturen med en naturvejleder. De er med i marken og undervises i økologisk jordbrug af en landmand. De oplever køer, der kælder og andre af gårdens begivenheder. Alt foregår i en autentisk undervisningsramme, og rent pædagogisk åbner projektet for helt nye læringspotentialer.

"Børnene får indsigt i havebrug, landbrug, økosystemer, fotosyntese, insekter, dyr, kvalitetsråvarer, madlavning, smag og meget mere. Samtidig er de ude i naturen, hvor de udforsker mark og skov, ligesom de laver mad af deres egne grøntsager i udekøkkener. På den måde er Haver til Maver et godt alternativ til den traditionelle undervisning, fx hjemkundskab og natur og teknik," siger Karen Wistoft.

Alle børn er med

Haver til Maver er for alle børn. Børnene er begejstrede for at være et sted, hvor de kan samarbejde om at lære på tværs af alder, etnicitet og køn. Alle børn deltager på lige vilkår, understreger Karen Wistoft.

"Børnene differentieres ikke i fagligt stærke eller svage børn, eller i socialt kompetente eller

inkompetente børn. Uderummet giver plads til alle, også til de børn, der råber lidt højere og har brug for mere albuerum end andre børn. Der bliver taget udgangspunkt i det, børnene kan – ikke i det, de ikke kan," siger Karen Wistoft.

De anerkendende og positive læringsoplevelser, der er forbundet med Haver til Maver projektet sætter på forskellig vis positive spor i børnenes øvrige skoleliv.

"Hvis børn skal udvikle sig til selvstændige individer, er der meget der tyder på, at den frihed, der er forbundet med læring i ikke-kontrollerende og ikke-bedømmende omgivelser giver et fantastisk resultat. Det taler også for, at børn skal lære i meningsfulde og autentiske rammer," siger Karen Wistoft.

Lærerne er begejstrede

Forskerholdet bag projektet har bedt de involverede lærere om feedback, og her er tilbagemeldingen, at Haver til Maver udelukkende har positive effekter i forhold til elevernes læring.

"Lærerne melder positivt tilbage med bemærkninger om, at børnene får styrket deres sociale og personlige kompetencer, men også at de udvikler deres faglige kompetencer især indenfor natur/teknik og matematik. Men lærerne udtrykker samtidig, at der er plads til forbedringer, og de ønsker hjælp til at integrere konceptet endnu bedre i undervisningen. Så der er stadig noget at arbejde med for os forskere," fortæller Karen Wistoft.

Fakta om Haver til Maver

Haver til Maver foregår på Krogerup Avlsgaard ved Humlebæk i Nordsjælland. Sidste år deltog 46 skoleklasser og 1100 elever. Det samme antal elever forventes at deltage de kommende år.

Kontakt

[Karen Wistoft](#), lektor ved Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), leder forskningsprojektet, som sker i samarbejde med Aarstiderne.

[Download rapporten](#)